UMYOS

6th INTERNATIONAL VOCATIONAL SCHOOLS SYMPOSIUM

Student-Centered Approaches in Vocational Education

May, 18-20 2017, Bosnia & Herzegovina

Volume - 3

ISBN: 978-9944-0637-6-0

Advisory Board

Prof. Dr. Gürkan DOĞAN	University of Ardahan
Prof. Dr. Recep Hayri EREN	University of Yalova
Assist. Prof. Dr. Sadık İDRİZİ	University of Prizren
Lect. Serdan KERVAN	University of Prizren
Lect. Tuğrul AKTAŞ	University of Yalova

Chairman

Prof. Dr. Mesut İDRİZ	Dituria

Organizing Committee

Prof.Dr. Galip VELİU	State University of Tetova
Prof.Dr. Musa MUSAİ	State University of Tetova
Assoc.Prof.Dr. Muhamed ALİ	International Sarajevo University
Assoc.Prof.Dr. Agim MAHMUTİ	Tiran New York University
Assist.Prof.Dr. Anja ZALTA	Ljubljana University
Assist.Prof.Dr. Eduart CAKA	Center for Albanian Studies
Assist.Prof.Dr. Selim BEZERAJ	Priştina University
Salih Faruk CIBIZ (Secretariat)	Sarajevo University

Scientific Committee / Editorial Board

Prof.Dr. Ahmet TOLUNAY	Süleyman Demirel University
Prof.Dr. Aliyev ALAKPAZ	Bakü State University
Prof.Dr. Arapova POLİNA	Moskova State Pedagoloji University
Prof.Dr. Cemil SUNGUR	Selçuk University
Prof.Dr. Erdoğan GAVCAR	Muğla Sıtkı Koçman University
Prof.Dr. Ergün BAYSAL	Muğla Sıtkı Koçman University
Prof.Dr. Fedoseeva ZOE	Moskova State Pedagoloji University
Prof.Dr. Fikret YAŞAR	Yüzüncü Yıl University
Prof.Dr. Füsun İSTANBULLU DİNÇER	İstanbul University
Prof.Dr. Galip VELİU	Moskow State University
Prof.Dr. Gusev ALEXEY	Tetovo State University
Prof.Dr. Hülya GÜR	Balıkesir University
Prof.Dr. Makrufa Hajirahimova SHARİF	Bilgi Teknolojileri Enstitüsü
Prof.Dr. Maria ZATSEPİNA	Moskova State Regional University
Prof.Dr. Mehmet TEKİN	Gazi Osman Paşa University
Prof.Dr. Mithat Zeki DİNÇER	İstanbul University
Prof.Dr. Musa MUSAİ	Tetovo Devlet University
Prof.Dr. Necati UTLU	Atatürk University
Prof.Dr. Özdal GÖKDAL	Adnan Menderes University
Prof.Dr. Popova SVETLANA	Cherepovets State University
Prof.Dr. Rame VATAJ	Prizren University
Prof.Dr. Şeref KILIÇ	Ardahan University
Assoc.Prof.Dr. Agim MAHMUTİ	Tiran New York University
Assoc.Prof.Dr. Ayşe GÜROL	Atatürk University
Assoc.Prof.Dr. Bekim BERİSHA	Prizren University
Assoc.Prof.Dr. Cem Cüneyt ERSANLI	Sinop University
Assoc.Prof.Dr. Ceyda ERDEN ÖZSOY	Anadolu University
Assoc.Prof.Dr. Erdal BAY	Gaziantep University
Assoc.Prof.Dr. Fatih BAŞÇİFTÇİ	Selçuk University
Assoc.Prof.Dr. Gönül ALKAN	Dokuz Eylül University
Assoc.Prof.Dr. Hamdi HOTİ	Prizren University
Assoc.Prof.Dr. Hilmi TOKER	Muğla Sıtkı Koçman University
Assoc.Prof.Dr. İlhan KARATAŞ	Bülent Ecevit University
Assoc.Prof.Dr. Muhammet ALİ	International Sarajevo University

Assoc.Prof.Dr. Murat AYDIN	Adıyaman University
Assoc.Prof.Dr. Müfit ÇETİN	Yalova University
Assoc.Prof.Dr. Ömer DEPERLİOĞLU	Afyon Kocatepe University
Assoc.Prof.Dr. Senay YÜRÜR	Yalova University
Assoc.Prof.Dr. Suzana CANHASI	Priştine University
Assoc.Prof.Dr. Uğur ÖZSARAÇ	Sakarya University
Assist.Prof.Dr. Ali Özhan AKYÜZ	Mehmet Akif Ersoy University
Assist.Prof.Dr. Anja ZALTA	Ljubljana University
Assist.Prof.Dr. Arif RIZA	Prizren University
Assist.Prof.Dr. Artan DERMAKU	Prizren University
Assist.Prof.Dr. Bayram KILIÇ	Mehmet Akif Ersoy University
Assist.Prof.Dr. Bekir YİTİK	Mehmet Akif Ersoy University
Assist.Prof.Dr. Bora AÇAN	Yalova University
Assist.Prof.Dr. Bülent DEMİR	Ege University
Assist.Prof.Dr. Çağrı KÖROĞLU	Adnan Menderes University
Assist.Prof.Dr. Deniz ÖZTÜRK	Atatürk University
Assist.Prof.Dr. Eduart CAKA	Academy of Sciences of Albania
Assist.Prof.Dr. Dilistan SHIPMAN	İstanbul Bilgi University
Assist.Prof.Dr. Elsev Brina LOPAR	Prizren University
Assist.Prof.Dr. Emre ÇAĞLAK	Recep Tayyip Erdoğan University
Assist.Prof.Dr. Faruk YEŞİLDAL	Ağrı University
Assist.Prof.Dr. Gökçe ÖZDEMİR	Gaziantep University
Assist.Prof.Dr. Gül YÜCEL	Yalova University
Assist.Prof.Dr. Gülşen GONCAGÜL	Uludağ University
Assist.Prof.Dr. Hale Bütün BAYRAM	Kocaeli University
Assist.Prof.Dr. Halim BAJRAKTARİ	Prizren University
Assist.Prof.Dr. Hatice ER	Namık Kemal University
Assist.Prof.Dr. Hatice ÖZDİL	Bitlis Eren University
Assist.Prof.Dr. Hümeyra TÖRE BAŞAT	Afyon Kocatepe University
Assist.Prof.Dr. Hürriyet ÇİMEN	Ardahan University
Assist.Prof.Dr. Hüseyin ÖNDER	Dumlupınar University
Assist.Prof.Dr. İbrahim Orkun ORAL	Ardahan University
Assist.Prof.Dr. İbrahim SAVRAN	Karadeniz Teknik University
Assist.Prof.Dr. Mehtap SAĞOCAK	Uludağ University
Assist.Prof.Dr. Melek GÖKMEN KARAKAYA	Uşak University
Assist.Prof.Dr. Murat KADEMLİ	Hacettepe University
Assist.Prof.Dr. Murat SELEK	Selçuk University
Assist.Prof.Dr. Mustafa HATİPLER	Trakya University
Assist.Prof.Dr. Nesrin KARACA SANYÜREK	Tunceli University
Assist.Prof.Dr. Nevzat DEVEBAKAN	Dokuz Eylül University
Assist.Prof.Dr. Nuran MUHAXHERİ	Priştine University
Assist.Prof.Dr. Okan ORAL	Akdeniz University
Assist.Prof.Dr. Oktay SÖYLER	İskenderun Teknik University
Assist.Prof.Dr. Özlem K. AKKAN	Dokuz Eylül University
Assist.Prof.Dr. Recep KOÇ	Balıkesir University
Assist.Prof.Dr. Remzi NAMLI	Fırat University
Assist.Prof.Dr. Ruhan AŞKIN UZEL	Yaşar University
Assist.Prof.Dr. Sadik İDRİZİ	Prizren University
Assist.Prof.Dr. Selim BEZERAJ	Priştine State University
Assist.Prof.Dr. Serpil ÜNAL KESTANE	Dokuz Eylül University
Assist.Prof.Dr. Seyhan MERCAN KALAYCI	Yüzüncü Yıl University
Assist.Prof.Dr. Soner YILDIRIM	Prizren University
Assist.Prof.Dr. Sultan Kavili ARAP	Dokuz Eylül University
Assist.Prof.Dr. Süleyman ÜSTÜN	Celal Bayar University
Assist.Prof.Dr. Şerife ÖNDER	Dumlupınar University

Assist.Pror.Dr. Taner AKKAN	Dokuz Eylül University
Assist.Prof.Dr. Türkay TÜRKOĞLU	Muğla Sıtkı Koçman University
Assist.Prof.Dr. Vesile DÜZGÜNER	Ardahan University
Assist.Prof.Dr. Zuhal ÇALIK TOPUZ	Ardahan University
Lecturer Dr. Ahmet ÇOŞGUN	Akdeniz University
Lecturer Dr. Emine BAYRAKTAROVA	Sofya Yüksek İslam Enstitüsü
Lecturer Dr. Engin YILMAZ	Uludağ University
Lecturer Dr. Esat KUREJSHEPİ	Prizren University
Lecturer Dr. Hüseyin ÖZDEMİR	Gaziantep University
Lecturer Dr. Mine Nazan KERİMAK ÖNER	Kocaeli University
Lecturer Dr. Murat YORULMAZ	Yalova University
Lecturer Dr. Mükerrem Atalay ORAL	Akdeniz University
Lecturer Dr. Münevver MUYO	Prizren University
Lecturer Dr. Özer KESTANE	Dokuz Eylül University
Lecturer Dr. Safiye Süreyya BENGÜL	Dumlupınar University
Lecturer Dr. Yasemin COŞKUN	Adnan Menderes University
Lecturer Luan VARDARİ	Prizren University
Lecturer Özgür Doğan GÜRCÜ	Yalova University
Lecturer Özkan İMAMOĞLU	Amasya University
Lecturer Serdan KERVAN	Prizren University
Lecturer Sibel ÇELİKEL YİĞİTER	Kocaeli University
Lecturer Tuğrul AKTAŞ	Yalova University
Lecturer Utku KÖSE	Uşak University

Contents

Page Number

- İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanlığında Branşlaşmanın Etkileri 1
- Örgütlerde Yürütme İşlevinde, İletişimdeki Kişisel Engellerin Çözümünde Nlp (Neuro Lınguıstıc Programming) Temsil Sistemlerinin Kullanılması 7
- Piyasadaki Fabrikasyon Olarak Üretilen Eriştelerin TS 12950 Erişte Standardına Göre Uygunluğu 17
- Türkiye Su Ürünleri-Balıkçılık Sektörünün İstihdam Açısından Analizi 24
- Isparta'nın Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) Tabanlı Buhar Basıncı Dağılışı 31
- Meslek Yüksekokulları Tarım ve Gıda Programı Öğrencilerinin Gelecek Kaygılarının Değerlendirilmesi 39
- Meslek Yüksekokulları Tarım ve Gıda Programı Öğrencilerinin Yapmış Oldukları Stajın Eğitimlerine Katkısının Değerlendirilmesi 47
- Sigortacılık Sektörünün Eksperlik Faaliyetlerine İlişkin Algı ve Tutumlarına Yönelik Bir Araştırma: Avcılar Örneği 55
- Grafik Tasarım Programı, Görsel Tasarım Dersinde Sosyal Ağ Kullanımı Örneği 67
- Elektriksel İletken Polimerlerin Tekstilde Kullanımı 72
- Tasarım Eğitiminde Bir Motivasyon Aracı Olarak Sergi Etkinliği ve Lüleburgaz MYO Grafik Tasarımı Programı İz Bırakan Kadınlar Afiş Sergisi Örneği 82
- Meslek Yüksekokullarında İlk Kez Muhasebe Dersi Alan Öğrencilerin Başarısını Etkileyen Unsurlar: Niksar Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Örneği 90
- Harita-Kadastro Programı ve Teknolojinin Kullanımı 100
- Tasarım Strateji Belgesi ve Eylem Planı'ndan (2014-2016) Hareketle Akademik Teşvik Yönetmeliği Ana Başlıklarından Biri Olan Tasarımın Grafik Tasarım Açısından Değerlendirilmesi 109
- Grafik Tasarımı Programlarının Yer Aldığı Meslek Yüksekokullarının Kurumsal Web Sitelerine Grafik Tasarım İlkeleri Açısından Bakış ve Bir Durum Analizi 116
- Konfeksiyon Sektöründe Süreç Takibi 123
- Meslek Yüksekokullarında Öğrencilerin Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Dersine Karşı Tutumları: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesine Bağlı Meslek Yüksekokullarında Bir Araştırma 128
- Muhasebe Meslek Mensubu Adaylarının Aldıkları Eğitim Üzerine Bir Araştırma: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Örneği 138
- MYO Öğrencilerinin Ders Eğilimlerinin Ölçülmesi için Mobil Ders Notları Uygulaması 148
- Güneş Işınımından Maksimum Düzeyde Yararlanmak için Fotovoltaik Panellerin Eğim ve Yönelim Açılarının Belirlenmesi 155
- Akademik Teşvik Yönetmeliği : Sorunlar ve sorular 166
- Örme Tasarımında Form ve Desenin Kullanımı 178
- Meslek Yüksekokulları Eğitiminde Öğrenci Memnuniyetinin CBS Tabanlı Araştırılması 191
- CBS' nin Havza Yönetimi Çalışmalarında Kullanımı: Bucak Havzası Örneği 201
- Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinde Coğrafi Bilgi Sistemi Tabanlı Çevre Bilincinin Araştırılması 207
- Kocaeli Üniversitesi Arslanbey Yerleşkesi'nde Görülen Salyangoz Türleri 215

- İstatistik Dersi Kazanımlarının Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi 221
- Uygulamalı Mühendislik Eğitiminde Yeni Bir Yaklaşım:Sektörle Tümleşik Eğitim (STE) Anahtar Modeli 229
- Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin İnternet Kullanımında İnternet Bağımlılıklarının Ölçülmesine Yönelik Bir Araştırma (Bayburt Üniversitesi Bayburt Meslek Yüksekokulu Örneği) 238
- Gemi Değerlemede Navlun Oranlarının Etkisinin Değerlendirilmesi 248
- Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Kariyer Kararı Yetkinlik ve Mesleki Sonuç Beklentileri: Bayburt Meslek Yüksekokulu Örneği 258
- Bir Sosyal Sorumluluk Deneyimi: Tıbbi Sekreterlik Öğrencilerinden Diyaliz Hastalarına "Gönülden Destek" 271
- Sağlık Eğitiminde İnovatif Bir Yaklaşım: Dijital Ders Materyali Tasarımı 277
- Aydin İli Sultanhisar İlçesi İncir Üreticilerinin Profili 283
- Uses (Isced97) Uygulamasinin Meslekyüksek Okullarindaki Etkilerinin Değerlendirilmesi: Doğal Yapi Taşlari Teknolojisi Örneği 294
- Tarih Öğretmenliği İmajının Metafor Tekniğiyle Araştırılması: Lise Öğrencileri Örneği 302
- Hayaller, Gerçekler ve Fırsatlar Arasında Mesleki Eğitim ve İstihdam 311
- Plc ile Kartezyen Robot Kontrolü 319
- Vize Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Harcamaları ve İlçe Ekonomisindeki Yeri Üzerine Bir Analiz 323
- Ana-Baba Tutumlarının Öğrenme Üzerine Etkisi 329
- Türkiye'de Ormancılık Öğretiminin Tarihsel Gelişimi ve Önlisans Ormancılık Öğretim Programlarının Sorunları 338
- Muhasebe Mesleğinin Öğrenciler Tarafından Algılanması: Ayvacık Meslek Yüksekokulu Örneği 344
- Meslek Yüksekokulu Öğretim Elemanlarının İnovasyon Yeterliliklerinin Araştırılması 351
- Finansal Piyasalara Ara Eleman Yetiştirmede Yaşanilan Sorunlar ve Çözüm Önerileri 359
- Faruk Durukan'ın Arge Üzerine Üniversitelerimize Yapılan Destek ve Bilimsel Katkıları 364
- Ayvacık Yöresinin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Düzeyinin Meslek Yüksekokulu Öğrencileri Tarafından Algılanma Düzeyi 370
- Software Quality Classes: Implementation Study on an Educational Software 379
- Comparison of Object Oriented Programming and Procedural Programming in Terms of Software Quality Example of a Substitution Encryption Algorithms 384
- İKMEP Sonrası Bilgisayar ve Sağlık Ön Lisans Programlarında Eğilimler 389
- Meslek Yüksekokullarındaki Güç Elektroniği Dersinin Eğitiminde Karşılaşılan Problemler, Öğrencilerin Önyargıları, Eğilimleri ve Deneyimler 401
- Ormancılık ve Orman Ürünleri Programı Mezunlarının İstihdamı (Gümüşhane Üniversitesi Kürtün ve Gümüşhane MYO Örneği) 406
- Başarı Değerlendirme Kriteri Olarak Mutlak ve Bağıl Değerlendirme 413
- Native ve Hibrit Mobil Uygulama Geliştirme Prensipleri ve Ortamları 418
- Abana Meslek Yüksekokulu Yapı Denetimi Programı Staj-Trimester Uygulamalarına Yönelik Bir Araştırma 425

- Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Staj Beklentileri 432
- Yapı Denetimi Teknikerlerinin Sektördeki Yeri, İş Olanakları ve Mezun Öğrenci Durumunun Araştırılması: Abana Meslek Yüksekokulu Örneği 438
- Bulut Bilişim Sistemleri ve Uygulamaları 446
- Türkiye'deki Çocuk Gelişimi Ön Lisans Programlarının Akademik Personel, Ders Programları Ve Bağlı Bulundukları Yüksekokullar Bakımından İncelenmesi 452
- Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Ormancılık Bölümünü Tercih Sebepleri ve Ormancılık Mesleğine Bakış Açıları Üzerine Bir Araştırma 461
- A Field Research on Occupational Health and Safety Integrated Forest Products Industry Case 469
- Meslek Yüksekokullarında Uygulanan Yaz Stajının Değerlendirilmesi: Lüleburgaz MYO Örneği 476
- The Effect of Draft Moisture on Mechanical and Physical Properties of HDF Boards 483
- Sosyal Sermayeye Katıkısı Bakımından Meslek Yüksekokullarının Değerlendirilmesi: Problemler ve Bazı Çözüm Önerileri 488
- Mesleki Örgütlenme Gereksinimi ve Önemi; Orman Mühendisleri Örneği 499
- Meslek Yüksek Okullarında, Nitelikli Otomotiv Eğitimi ve Trimester 505
- Meslek Yüksekokulları Mezunlarının İstihdam Olanakları ve Kent Ekonomisine Katkıları: Bayburt Üniversitesi Meslek Yüksekokulu Örneği 509
- Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Sorunları ve Çözüm Önerileri: Bayburt Üniversitesi Meslek Yüksekokulu Örneği 516
- Tekstil Teknolojisi Programlarında Geri Dönüşümün Önemi 523

Muhasebe Meslek Mensubu Adaylarının Aldıkları Eğitim Üzerine Bir Araştırma: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Örneği

İsmail ELAGÖZ
Yrd. Doç. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye

Aslı GEZEN
Öğr. Gör., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye

Ahmet KURT
Öğr. Gör., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye

ÖZET

Bu çalışma; meslek yüksekokullarının muhasebe ve vergi uygulamaları programında öğrenim gören öğrencilerin aldıkları muhasebe eğitimine yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Bu bağlamda Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi bünyesinde eğitim veren Biga, Çan, Çanakkale Sosyal Bilimler, Ezine, Gelibolu Piri Reis, Lapseki ve Yenice Meslek Yüksekokulları'nda 2016-2017 güz döneminde öğrenimine devam eden ve muhasebe ve vergi uygulamaları programında okuyan ikinci sınıf öğrencisi toplam 359 öğrenci üzerinde bir anket çalışması gerçekleştirilmiş, toplanan veriler çeşitli istatistiksel analizlere tabi tutulmuş ve bulgular yorumlanmıştır. Yapılan analizler sonucunda öğrencilerin ihtiyaçları olduğunda ders saatleri dışında öğretim elemanlarına ulaşarak bilgi aldıkları ve öğretim elemanlarının muhasebe derslerinde anlattıkları konulara yeterince hakim oldukları ve derslere hazırlıklı geldikleri tespit edilmiştir. Ayrıca işletmelerin ziyaret edilmediği, uygulamaların yakından izlenmediği, yabancı dil eğitiminin yetersiz olduğu, muhasebe mesleğinin durumu ve geleceğine yönelik konferans ve sempozyumların yeterince düzenlenmediği ve öğrencilerin muhasebe denilince akıllarına gelen ilk mesleğin Mali Müşavirlik olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Muhasebe Eğitimi, Muhasebe Meslek Mensubu, Meslek Yüksekokulları, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları*

A Research Study Over The Educatıon of Candıdates of Accountancy Professıon: The Case of Canakkale Onsekız Mart Unıversıty

ABSTRACT

This study aims to identify opinions of students of accountancy and tax implementations students of vocational high schools towards accountancy education. In this regard, a survey was conducted over 359 second grade students who continue their studies in accountancy and tax implementations departments of Biga, Çan, Çanakkale Social Sciences, Ezine, Gelibolu Piri Reis, Lapseki and Yenice Vocational High Schools of Canakkale Onsekiz Mart University during the 2016-17 fall term. Obtained data has been analyzed by using several statistical methods and the findings have been interpreted. According to the results of the analysis students can communicate and acquire knowledge from the lecturers apart from the class hours when they needed, they are efficient in the areas they are taught, and they come to classes prepared. Morevover, it is also revealed in the study that the firms are not visited, applications are not monitored closely, language courses are not enough, conferences and symposiums about the situation of accountancy and its future are not organized as many as desired and when the accountancy professions are considered the first profession that students mention is public accountancy.

Keywords: *Accountancy Education, Accountancy Profession Member, Vocational High Schools, Accountancy and Tax Implementations…*

GİRİŞ

Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin önde gelen sektörleri olan sanayi, ticaret ve hizmet sektörlerinde karşılaşılan en önemli problemlerden birisi nitelikli ara eleman eksikliğidir. Gelişmiş ülkeler, bu eksikliği gidermek adına mesleki ve teknik eğitim kurumlarına daha fazla önem vermişler, böylece bu ülkelerdeki ekonomik kalkınmanın itici gücü, bu kurumlarda yetiştirilmiş ara elemanlar olmuştur (Büte, 2010: 175). Gelişmiş ülkelerdeki uygulamaya benzer şekilde ülkemizde de, ihtiyaç duyulan nitelikli ara elemanlar, meslek yüksekokulları aracılığı ile karşılanmaya çalışılmaktadır. Meslek yüksekokullarının temel amacı, farklı alanlarda ihtiyaç duyulan nitelikli ara elemanların yetiştirilmesini sağlamaktır. Bu alanlardan biri de muhasebedir. Meslek yüksekokulları bünyesindeki muhasebe ve vergi uygulamaları programları işletmelerde muhasebe alanında ihtiyaç duyulan ara elemanların yetiştirilmesini sağlamaktadır. (Şahin ve Fındık, 2008: 66). Bu bağlamda verilecek olan muhasebe eğitiminin temel amacı, işletme kararlarına etki edecek yararlı bilgilerin incelenerek elde edilen sonuçların karar almada kullanılması konusunda bilgilendirilmesi ve bu bilgilerin uygulanması için, öğrenci yeteneğinin geliştirilmesi olarak belirtilebilir (Albez ve Bilici, 2012: 385).

Türkiye'de üniversitelerde muhasebe eğitimi, fakültelerde (4 yıllık) ve meslek yüksekokullarında (2 yıllık) verilmektedir. Buna ek olarak bazı üniversitelerde de yüksek lisans ve doktora düzeyinde muhasebe-finansman eğitimi verildiği bilinmektedir. Ayrıca 1979 yılından itibaren her yıl farklı üniversiteler tarafından düzenlenen "Türkiye Muhasebe Eğitimi Sempozyumu" muhasebe eğitimine katkı sağlamaktadır. Bu sempozyumun katılımcıları, muhasebe eğitiminde sorunların azaltılması ve etkinliğin artırılması hususunda görüşlerini bildirmektedirler. Düzenlenen diğer sempozyum ve çalıştaylar vasıtasıyla da muhasebe eğitimi hakkında çalışmalar yapılmaktadır (Gönen, 2016: 68).

Verilen bilgiler ışığında yapılan çalışmada ilk olarak muhasebe eğitimiyle ilgili bilgiler verilmiş, ardından da öğrencilerin; aldıkları muhasebe eğitimleriyle ilgili görüşlerini ve öğretim elemanlarından derse ilişkin olası beklentilerini inceleyen çalışmalar taranmıştır. Son olarak ise anket yöntemiyle yapılan uygulamada muhasebe vergi programında okuyan ve muhasebe meslek mensubu adayı olarak nitelendirilen öğrencilerin aldıkları muhasebe eğitimini değerlendirmeleri istenmiştir.

TÜRKİYE'DE MUHASEBE MESLEĞİ VE MUHASEBE EĞİTİMİ

2.1. Türkiye'de Muhasebe Mesleği

Ülkemizde 3568 sayılı meslek yasası, 1989 yılında "Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu" adıyla Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

1989'da ilgili yasanın yürürlüğe girmesiyle birlikte Türkiye'de muhasebe mesleği daha düzenli hale gelerek uluslararası standartlara yaklaşmıştır. Bu yasayla önceden muhasebecilik mesleğini icra edenlerin tümü, mesleki birikimi ve davranış becerilerine bakılmaksızın mevcut sisteme entegre edilerek "Serbest Muhasebeci" unvanını taşımaya hak kazanmışlardır (Önal ve Apaydın, 1999: 35).

2008 yılında 3568 Sayılı meslek yasası üzerinde değişiklikler yapılmış olup, bu değişiklikler ile birlikte meslek mensubu olabilmek için fakülte mezunu olma zorunluluğu getirilmiş ve mesleğin eğitim düzeyi yükseltilmiştir. Sadece Türkiye'ye özgü olan ve muhasebe ve vergi uygulamaları programı mezunlarının kariyer seçeneklerinden biri olan "Serbest Muhasebeci" unvanı kaldırılmış ve böylece yıllardır devam eden Serbest Muhasebeci ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ikilemine son verilmiştir (Gücenme Gençoğlu ve İşseveroğlu, 2010: 29).

3568 sayılı meslek yasasındaki bu değişiklik ile birlikte meslek elemanı yetiştiren meslek yüksekokullarının işlevi azaltılmıştır. Yasadaki değişiklikten önce serbest muhasebeci unvanına hak kazanan meslek yüksekokullarının muhasebe ve vergi uygulamaları programı mezunları, yasadaki değişiklikten sonra yalnızca ara eleman olarak işletmelerin ön muhasebe elemanı ihtiyacını karşılamak amacıyla yetiştirilmektedir.

2.2. Muhasebe Eğitimi

Meslek yüksekokullarındaki muhasebe ve vergi uygulamaları programları; kamu ve özel sektördeki kuruluşların ile ilgili birimlerinde çalışmak üzere, uygulamaya yönelik çağdaş bilgi ve teknolojilerle günlük mevzuatı bilen ara eleman ihtiyacını giderecek ara elemalar yetiştirmeyi amaçlamaktadır (Albez ve Bilici, 2012: 385).

Muhasebe, işletmenin içinde bulunduğu çevredeki değişimlerden doğrudan etkilenen ve kendini sürekli güncelleyen bir bilgi sistemi olup, mesleği icra eden kişilerde yalnızca muhasebe bilgisi yeterli değildir. Muhasebecilerin muhasebe bilgisinin yanında iktisat, maliye, hukuk, işletmecilik gibi bilgilerle de donanması gerekmektedir. Bu amaçla meslek yüksekokullarındaki muhasebe ve vergi uygulamaları programlarında verilecek olan muhasebe eğitiminin amacı muhasebe bilgisinin kazandırılmasının yanı sıra, bu bilgileri yorumlama, analiz etme ve karar almada kullanmasına yardımcı olacak diğer disiplinlerden faydalanmak biçiminde olmalıdır (Zaif ve Ayanoğlu, 2007: 117). Bu bağlamda Gönen (2016: 69) tarafından özellikle muhasebe ve vergi uygulamaları programlarında verilecek olan muhasebe eğitiminde öğrencilere kazandırılması gereken konular; bilgi sistemlerinin kurulması ve kullanılması, iletişim kabiliyeti, organizasyonlarda bilgi ve karar alma becerisi, finansal bilgi ve raporlama yetisi, muhasebe mesleğinin ahlaki sorumluluğunun farkına varılması, sosyal sorumluluk bilincinin kazandırılması, kültürel ve entelektüel birikim kazandırılması şeklinde özetlenmiştir.

LİTERATÜR TARAMASI

Muhasebe eğitimi ile ilgili olarak son yıllarda ülkemizde ve yurtdışında akademisyenlerin yapmakta oldukları çalışmalar artarak devam etmektedir. Çalışmanın bu bölümünde, farklı amaçlarla yapılan çalışmalardan bazıları özetlenerek sıralanmıştır.

Çukacı ve Elagöz (2006) Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'ndeki öğrenciler üzerinde bir çalışma gerçekleştirerek, öğrencilerin muhasebe derslerinde aldıkları öğretim yöntemleri ve öğrenme stilleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymayı amaçlamışlardır. Yapılan çalışma ile görsel yeteneği yoğun olan öğrencilerin, muhasebe derslerinin mutlaka tahtanın veya yansıtma yardımıyla görerek anlatılması yöntemini benimsedikleri; işitsel yeteneklere sahip olanların ise sese duyarlı olduklarından tartışma ve anlatım yöntemini benimseyen grup içinde yer alması gerektiği saptanmıştır.

Cheng (2007) muhasebe bölümlerinin ders programları üzerine yaptığı çalışmasında; muhasebe eğitimini verenler ile muhasebe eğitimini talep edenlerin beklentileri arasında açık bir farklılık olduğunu ortaya koymuştur. Bu farklılığı gidermek adına üniversitelerde temel muhasebe, denetim gibi derslerin müfredata dahil edilmesi, vaka çalışmalarına yer verilmesi ve mesleki İngilizce gibi derslerin ek olarak verilmesi gerektiğini öne sürmüştür.

Dinç (2008) çalışmasında meslek yüksekokullarındaki muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencilerinin bu programda kariyer yapma isteklerini ve muhasebe mesleğini seçmelerinde etkili olan faktörleri belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışma Karadeniz bölgesinde bulunan 10 meslek yüksekokulunda toplamda 649 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiş olup, öğrencilerin çoğunluğunun ileride muhasebe mesleğinde kariyer yapma düşüncesi içerisinde olduğu tespit edilmiştir. Buna ek olarak öğrencilerin yüksek kazanç ve sorumluluk beklentisi, kariyer beklentisi, mesleki bilgi ve becerisi, mesleki tecrübe ve sosyal statü beklentisinin muhasebe mesleğini seçmelerinde önemli birer etken olduğu görülmüştür.

Al-Khadashi ve Beshtawi (2009) Ürdün'de yaptıkları çalışmada muhasebe öğretiminde bilgisayarın etkisini araştırmışlardır. Çalışmanın sonucunda bilgisayar kullanımının muhasebe öğretiminde olumlu katkı sağladığı görülmüş fakat cinsiyete bağlı olarak önemli bir tutum farklılaşması olmadığı tespit edilmiştir.

Gücenme, Gençoğlu ve İşseveroğlu (2010) çalışmalarında, meslek yüksekokullarında verilen eğitimin muhasebe mesleğine katkısını ölçmek amacıyla bölgeler itibariyle staja başlama sınav sonuçlarını ele almışlardır. 2004 yılında meslek yüksekokullarından mezun olan öğrencilerin lisans mezunu olan öğrencilere göre başarı oranı daha yüksek iken, yıllar geçtikçe bu başarının değişen oranlarda azaldığı tespit edilmiştir.

Tekşen ve diğerleri (2010) Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'ne bağlı meslek yüksekokullarında yaptıkları çalışmada muhasebe öğrencilerinin muhasebe eğitimlerini değerlendirmeyi amaçlamışlardır. Çalışma sonucunda öğrenciler, muhasebe temelli ders sayısının ve genel muhasebe dersinde verilen eğitimin kalitesinin artırılması gerektiğini, derslerde verilen bilgilerin mesleğe ilişkin temel bilgileri öğretme açısından daha etkin hale getirilmesinin faydalı olacağını öngörmüşlerdir. Ayrıca değerlendirmeye alınan öğrencilerin mezuniyet sonrası muhasebe ile ilgili bir alanda çalışmaya karşı olumlu bir tutum sergilediği saptanmıştır.

Kutluk vd. (2011) öğrencilerin muhasebe dersini nasıl daha iyi anlayabilecekleri üzerinde durarak, öğretim elemanlarından beklentilerini araştırmışlardır. Çalışmanın sonucuna göre, öğrencilerin muhasebe derslerini en iyi tahtada açıklanmak suretiyle öğrendikleri tespit edilmiştir. Ayrıca öğrenciler; muhasebe öğretim elemanlarında konulara hakimiyet, öğretme kabiliyeti, konunun iyi sunulması gibi özelliklerin de bulunması gerektiğini aktarmışlardır.

Otlu vd. (2012) yaptıkları çalışmada meslek yüksekokullarındaki muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencilerinin bulundukları programa dair düşünce ve beklentilerinin saptanmasını amaçlamışlardır. Çalışma sonucunda, muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencilerinin, aldıkları teorik eğitimin ve bu teorik eğitimi destekleyecek uygulama eğitimlerinin yetersiz olduğu ve fiziki veya teknolojik imkanların yeterli ölçüde sağlanmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca 3568 Sayılı meslek yasasında yapılan değişiklikle serbest muhasebeci unvanının kaldırılmasının bu programlarda okuyan öğrencilerin meslek elemanı olma olanaklarını ellerinden aldığı için programın geleceğine bakışlarını olumsuz etkilediği kanısına varılmıştır.

Orhan ve Tazegül (2013) 320 meslek yüksekokulunda öğrenim gören ve muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencisi olan 2501 öğrenciyi kapsayan bir çalışma yapmıştır. Bu çalışma ile "Muhasebe Öğretim Programı Değerlendirme" başlıklı bir ölçek geliştirmişler ve muhasebe derslerine uygun araç, gereç ve materyalin yetersiz olduğu, öğretim elemanlarının öğrencilerin derse etkin katılımı için herhangi bir faaliyette bulunmadığı, verilen eğitim ile ölçme-değerlendirme arasında bir orantısızlık olduğu ve staj vb. uygulamalarda yetersiz kalındığı sonucuna varılmıştır.

Zamanianfar vd. (2014) yaptıkları çalışmada, muhasebe eğitiminde en önemli özelliğin iletişim olduğunu, öğrencilerin iş hayatında sorun yaşamaması adına sorun çözme ve etik farkındalığın geliştirilmesi gerektiğini ortaya koymuştur.

Kayıhan ve Tepeli (2015), meslek yüksekokullarındaki muhasebe ve vergi uygulamaları programında verilen muhasebe eğitiminin değerlendirilmesi amacıyla Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi bünyesindeki meslek yüksekokullarında 350 öğrenciyi kapsayan bir çalışma yapmıştır. Çalışma sonucunda muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencilerinin aldıkları muhasebe eğitiminin değerlendirilmesinde; öğretim elemanı, derslerin işlenmesi, bölüm olanakları, plan ve okul dışı uygulama, ders materyali ve destekleyici faaliyetler olmak üzere altı faktör saptanmış ve bu faktörlerin meslek yüksekokullarına göre farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Diğer bir çalışmada Gönen (2016) muhasebe ve vergi uygulamaları programına kayıtlı öğrencilerin muhasebe eğitiminden beklentilerini tespit etmek amacıyla İzmir ve Denizli illerinde yer alan meslek yüksekokullarında araştırma yapmıştır. Çalışma sonucunda, öğrencilerin sorumluluk ve mesleki saygınlık ile süreklilik ve iş tatmini nedeniyle muhasebe mesleğini seçtiği tespit edilmiştir. Ayrıca meslek yüksekokulunda okuyan öğrencilerin muhasebe mesleğini daha iyi anlayabilmeleri ve öğrenebilmeleri için bir kariyer planlaması yapılması ve bu kariyer planlamalarının öğrencilerin hedefleri doğrultusunda ders müfredatlarına entegre edilmesi hususunda önerilerde bulunmuştur.

Yücenurşen vd. ise (2016) Türkiye'de verilen muhasebe eğitimine ilişkin literatürde yer alan çalışmaları detaylı olarak inceleyerek okullarda verilen mevcut muhasebe eğitiminin beklentileri karşılamadığını çalışmalarında tespit etmişlerdir. Bu sebeple muhasebe eğitiminde kalitenin artırılması gerekliliği öneriler kısmında aktarılmıştır.

Yukarıda özet olarak verilen çalışmalara detaylı olarak bakıldığında, büyük kısmının meslek yüksekokullarında verilen muhasebe eğitiminin etkinliğini ölçmeye yönelik olduğu, katılımcılardan verilen muhasebe eğitimi ve eğitim araçlarını değerlendirmesinin istendiği ve yapılan çalışmaların büyük bir kısmında anket yönteminin tercih edilerek çoğunlukla öğrenciler üzerinde yapılmış olduğu görülmektedir. Tüm bunlara ek olarak işverenler ve öğretim elemanları üzerinde yapılan çalışmalar da mevcut olup, işveren-sanayi-üniversite işbirliğini sağlayacak öneriler ve çözümler geliştirilmeye çalışılmıştır.

METODOLOJİ

Araştırmanın evreni Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Biga, Çan, Çanakkale Sosyal Bilimler, Ezine, Gelibolu Piri Reis, Lapseki ve Yenice Meslek Yüksekokulları'nda 2016-2017 güz döneminde öğrenimine devam eden ve Muhasebe ve Vergi Uygulamaları programına kayıtlı 442 ikinci sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Anket 359 öğrenciye uygulanmış ancak 94 öğrenciden elde edilen veriler hatalı veya eksik olduğu için değerlendirmeye alınmamıştır. Verilerin analizi 265 öğrenciden elde edilen bilgilerle yapılmıştır.

Anket formu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde öğrencilerin özelliklerini belirlemeye yönelik sorulara yer verilmiştir. İkinci bölümde ise Otlu vd. (2012) tarafından Türkiye'de uygulanan ve 31 sorudan oluşan ölçek yer almaktadır. Ölçekte öğrencilerin aldıkları eğitim hakkındaki algı ve düşünceleri, 5'li Likert tipi derecelendirmeye (1-Kesinlikle Katılmıyorum, 2- Katılmıyorum, 3-Kararsızım, 4-Katılıyorum, 5-Kesinlikle Katılıyorum) tabi tutulmuştur.

BULGULAR VE YORUMLAMA

1. Tanımlayıcı İstatistikler

Tanımlayıcı istatistikler sonucu elde edilen bulgular Tablo 1'de yer almaktadır. Cinsiyet, mezun olunan lise, YGS tercih sırası, programı tercih etme sebebi, mezun olduktan sonra nasıl bir işte çalışmayı düşündüğü, çalışmayı düşündüğü sektör, muhasebe denilince akla gelen ilk meslek ve en iyi ders anlatma yöntemi araştırma kapsamına alınan değişkenlerdir. Öğrencilerin tamamı 2. sınıfta öğrenim görmektedir ve cinsiyet, mezun olunan lise, mezun olduktan sonra nasıl bir işte çalışmayı düşündüğü, çalışmayı düşündüğü sektör değişkenlerinde homojen bir dağılım görülmektedir.

Tablo 1'deki verilere göre araştırmaya katılan 265 öğrencinin özellikleri incelendiğinde; öğrencilerin %57,7'sinin bayan, %42,3'ünün erkek olduğu görülmektedir. Mezun olunan liseye bakıldığında öğrencilerin %50,6'sı ticaret meslek lisesi, %49,4'ü düz lise mezunudur. YGS tercih sırası incelendiğinde öğrencilerin %67,6'sının 1-4. sıradaki tercihine yerleştiği görülmüştür ki bu durumun ticaret meslek lisesi öğrencilerinin Muhasebe ve Vergi Uygulamaları programına sınavsız geçiş hakkına sahip olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Öğrencilerin %40,8'i programı kendi iradeleri ile tercih ettiklerin ifade ederken; %17'si ticaret meslek lisesi mezunu olduğu için, %15,8'i yanlış tercih olarak, %9,1'i eğitim sonrası iş olanaklarının fazla olduğunu düşündüğü için, %6,4'ü diğer sebeplerle, %5,7'si aile tavsiyesiyle, %5,3'ü çevre tavsiyesiyle tercih ettiklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin %58,1'i mezun olduktan sonra muhasebeyle ilgili bir işte çalışmayı düşünürken, %41,9'u farklı bir işte çalışmayı düşünmektedir. Öğrencilerin %47,9'u kamu sektöründe, %52,1'i özel sektörde çalışmayı planlamaktadır. Muhasebe denilince akla gelen ilk meslek %74,7 ile mali müşavirliktir ki bu durum öğrencilerin sahip olabilecekleri meslekler hakkında çok fazla bilgilerinin olmadığını göstermektedir. Öğrencilerin %83'ü en iyi ders anlatma yönteminin tahtada açıklayarak olduğunu düşünmektedir.

Tablo 1. Tanımlayıcı İstatistikler

Demografik Özellikler	Kategori	Frekans	Yüzde (%)
Cinsiyet	Bayan	153	57,7
	Erkek	112	42,3
	Toplam	265	100
Mezun Olunan Lise	Ticaret Meslek Lisesi	134	50,6
	Düz Lise	131	49,4
	Toplam	265	100
YGS Tercih Sırası	1-4. sırada	179	67,6
	5-9. sırada	45	17,0
	10-13. sırada	19	7,2
	14-18. sırada	13	4,9
	19 ve üstü sırada	9	3,3
	Toplam	265	100
Programı Tercih Etme Sebebi	Kendi tercihim	108	40,8
	Aile tavsiyesi	15	5,7
	Çevre tavsiyesi	14	5,3
	Yanlış tercih	42	15,8
	Eğitim sonrası iş olanaklarının fazla olması	24	9,1
	Ticaret Meslek Lisesi Mezunu olmam	45	17,0
	Diğer	17	6,4
	Toplam	265	100
Mezun Olduktan Sonra	Muhasebeyle ilgili bir işte çalışacağım.	154	58,1
	Farklı bir işte çalışacağım.	111	41,9
	Toplam	265	100
Çalışmayı Düşündüğü Sektör	Kamu Sektörü	127	47,9
	Özel Sektör	138	52,1
	Toplam	265	100
Muhasebe Denilince Akla Gelen İlk Meslek	Denetçi	6	2,3
	Hesap Uzmanı	31	11,7
	Müfettiş	5	1,9
	Mali Müşavir	198	74,7
	Diğer	25	9,4
	Toplam	265	100
En İyi Ders Anlatma Yöntemi	Tahtada Açıklayarak	220	83,0
	Powerpoint Sunumla	45	17,0
	Toplam	265	100

2. Güvenilirlik Analizi Sonuçları

Araştırmada güvenilirlik ölçümü için lüteratürde yaygın olarak kullanılan Cronbach Alpha (α) katsayısına bakılmıştır. Anket aracılığıyla elde edilen veriler istatistik paket programı aracılığıyla analiz edilmiş olup, Cronbach's Alpha değeri %92 olarak bulunmuştur. Bulunan Cronbach's Alpha değeri, uygulanan ölçeğin güvenilirlik seviyesinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Cronbach's Alpha	Soru Sayısı
,920	31

3. Muhasebe Meslek Mensubu Adaylarının Aldıkları Eğitim

Muhasebe Meslek Mensubu Adaylarının Aldıkları Eğitim ile ilgili ifadeler Tablo 2' de görülmektedir. 265 kişinin yanıtladığı 31 ifade için soru ortalamaları ve standart sapmaları incelendiğinde; "İhtiyacımız olduğunda, ders saatleri dışında öğretim elemanlarına ulaşmak ve bilgi almak mümkündür." (3,7358), "Öğretim elemanları muhasebe derslerinde anlatılan konulara yeterince hakimdir." (3,7057), "Muhasebe derslerine giren öğretim elemanları derslere önem vermekte ve derslere hazırlıklı olarak girmektedir." (3,7019) ifadeleri en yüksek ortalamaya sahiptir. En düşük ortalamaya sahip ifadeler ise, "İşletmeler ziyaret edilerek uygulamalar yakından izlenmektedir." (2,2566), "Muhasebe ve Vergi bölümünde verilen yabancı dil eğitimi yeterlidir." (2,3547), "Muhasebe mesleğinin durumu ve geleceğine yönelik konferans ve sempozyumlar yeterince düzenlenmektedir." (2,4717) olarak görülmektedir.

Tablo 2. Muhasebe Meslek Mensubu Adaylarının Aldıkları Eğitim İle İlgili İfadeler

İfadeler	Ort.	Std. S.
Dönem başlarında muhasebe derslerinin içerikleri hakkında açıklama yapılmakta ve bir plan oluşturulup dersler bu plana göre işlenmektedir.	3,4075	1,27027
Muhasebe derslerinde verilen teorik eğitim yeterlidir.	3,1132	1,29188
Teorik dersleri destekleyecek bilgisayarlı muhasebe uygulamaları yeterince yapılmaktadır ve yeterli bilgisayar mevcuttur.	3,1736	1,37347
Derslerdeki başarımıza katkı sağlamak amacıyla muhasebe dersleri ile ilgili ödevler verilmekte ve ödevler değerlendirilerek sonuçları bizimle paylaşılmaktadır.	3,4264	1,21046
Muhasebe dersleri ile ilgili kitap ve ders notu gibi materyaller mevcuttur.	3,5434	1,18025
Muhasebe derslerinde daha iyi eğitim için gerekli olan teknolojik olanaklardan yararlanılmaktadır.	3,2755	1,24452
Muhasebe dersleri ve içerikleri bizi çalışma hayatına hazırlamak için yeterlidir.	2,8113	1,29768
Muhasebe derslerinin içerikleri güncel gelişmelere paralel olarak yenilenmektedir.	3,1811	1,16986
Muhasebe derslerinin ders saati sayısı, aldığımız muhasebe eğitimi için yeterlidir.	3,4415	1,23911
Okulumuzun sınıf, ders araç ve gereç vb. donanımları muhasebe eğitimini karşılamaya yeterlidir.	3,2075	1,15073
Konularla ilgili olarak verilen örnekler sayıca yeterlidir.	3,4113	1,19050
İşletmeler ziyaret edilerek uygulamalar yakından izlenmektedir.	*2,2566	1,43884
Muhasebe konusu hem uygulamayı hem de kuramı içerdiğinden uygulamacılar derslerimize gelerek bizleri bilgilendirmektedir.	2,6075	1,38058
Sınav soruları başarımızı ölçecek nitelikte hazırlanmaktadır.	3,2566	1,33790
Sınavların yapılış şekli ile ilgili şikâyetlerimiz ve sınav sonuçları ile ilgili itirazlarımız önemsenmekte ve gerekli incelemeler yapılmaktadır.	3,1925	1,21104
Muhasebe derslerine giren öğretim elemanları derslere önem vermekte ve derslere hazırlıklı olarak girmektedir.	3,7019	1,19571
Öğretim elemanları muhasebe derslerinde anlatılan konulara yeterince hakimdir.	3,7057	1,08544
İhtiyacımız olduğunda, ders saatleri dışında öğretim elemanlarına ulaşmak ve bilgi almak mümkündür.	*3,7358	1,17986
Öğretim elemanları muhasebe derslerinde öğrencilere karşı adil ve tarafsız davranmaktadır.	3,4491	1,31651
Öğretim elemanları öğrencilerle olan iletişimlerine önem vermektedirler.	3,5774	1,16558
Öğretim elemanları muhasebe alanındaki yenilikleri takip etmekte ve bunları öğrencilerle paylaşmaktadırlar.	3,3962	1,22381
Hocamız dersleri monoton olarak anlatmaktadır.	3,2113	1,27945
Mezun olduğumuzda Muhasebe uygulamaları ile ilgili tam bilgiye sahip olacağımızı düşünüyorum.	3,0000	1,32859
Bölümümüzde yaptırılan staj uygulaması esnasında teorik bilginin pratiğe dönüşmesi sayesinde deneyim kazanmaktayız.	3,4340	1,32444
Muhasebe ve Vergi bölümünde ilgi alanlarımıza uygun ve ihtiyaçlarımızı karşılayacak sayı ve çeşitlilikte seçmeli dersler bulunmaktadır.	3,0717	1,17040
Mezun olduğumuzda bilgisayarlı muhasebe konusunda öğrendiğimiz paket programların yeterli olacağını düşünüyorum.	3,2566	1,31217
Muhasebe ve Vergi bölümünde verilen yabancı dil eğitimi yeterlidir.	2,3547	1,42576
Muhasebe mesleğinin durumu ve geleceğine yönelik konferans ve sempozyumlar yeterince düzenlenmektedir.	2,4717	1,28517
Muhasebe ve Vergi bölümü öğrencisi olarak muhasebe alanındaki gelişmeleri merak edip takip ediyorum.	3,2415	1,18473
Muhasebe ve Vergi bölümü mezunu olmak iş hayatına atılmakta avantaj sağlar.	3,6453	1,15905
Mezuniyet sonrası sınavlara hazırlık için verilen bilgiler yeterlidir.	2,9434	1,13843

SONUÇ VE ÖNERİLER

Meslek yüksekokulları, farklı alanlarda ihtiyaç duyulan vasıflı ara elamanların yetiştirilmesini sağlamayı temel görev edinmiş eğitim kurumlarıdır. Bu kurumlarda iş dünyasına her alanda hizmet edecek öğrenciler yetiştirilmektedir. Hizmet edilecek en önemli alanlardan biri de muhasebe olarak görülmektedir. Bu açıdan verilecek olan muhasebe eğitiminde temel amaç, mesleği icra edecek olan bireylerin yeterli ve kaliteli bir eğitim altyapısına sahip olabilmesidir.

Bu bağlamda Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'ne bağlı Meslek Yüksekokulları'ndaki Muhasebe ve Vergi Uygulamaları programlarında muhasebe eğitimi alan öğrencilerin aldıkları eğitimin değerlendirilmesine yönelik yapılan çalışmada aşağıda verilen sonuçlara ulaşılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrenciler genel olarak ders programları ve ders içerikleriyle ilgili, dönem içerisinde alınan muhasebe ders saatlerini yeterli görmüşler, yeterli sayıda seçmeli derse sahip olduklarını düşünmüşler, dönem başında derse ait içeriklerin verilmesinden memnun olduklarını belirtmişler, içeriklerin günümüzdeki gelişmelere uygun olarak güncellendiğini düşünerek derslerde sahip olunan teorik bilgilerin mesleği icra edebilmek için yeterli olduğunu ifade etmişlerdir. Tüm bunlara ek olarak program dahilinde zorunlu olarak yaptırılan staj uygulaması sayesinde verilen teorik bilginin pratiğe dönüşmesinin öğrencilere deneyim kazandırdığı görüşü kabul görmüş bu da öğrencilerin teorik bilgileri yeterli buldukları görüşünü desteklemiştir.

Muhasebe derslerinde faydalanılan kitap vb. materyallerin yeterli olmasıyla ilgili öğrenciler olumlu görüş belirtmişler, ders işleyişi sırasında öğretim elemanlarının çeşitli örneklerle öğrenmeyi pekiştirdiğini, verilen ödevlerle öğrenme sürecinin iyi bir şekilde sonuçlandığını çoğunlukla kabul etmişlerdir. Fakat muhasebe programlarında verilen yabancı dil eğitiminin öğrenciler tarafından yeterli görülmediği de aksi görüş olarak ortaya konmuştur.

Muhasebe dersinin tamamlayıcısı olarak düşünülen ve iş hayatında muhasebe ve vergi uygulamaları programı mezunu öğrencilerinin en çok yararlanacağı derslerden olan bilgisayarlı muhasebe dersiyle ilgili olarak öğrenciler; teorik dersleri destekleyecek bilgisayarlı muhasebe uygulamalarının ve uygulama yapılan mevcut bilgisayarların yeterli olduğunu bildirmişlerdir. Buna ek olarak bilgisayarlı muhasebe dersinde öğrenilen paket programların mezun olunduğunda yeterli olacağı yine öğrenciler tarafından kabul görmüş bir diğer görüştür.

Yine araştırmaya katılan öğrenciler, yapılan sınavların başarılarını ölçecek nitelikte olduğu, sınavlarla ilgili itiraz vb. durumlarda gerekli incelemeler yapıldığı hususlarında memnuniyetlerini belirtmişlerdir.

Derse giren öğretim elemanlarının; derslere hazırlıklı olarak geldiklerini, anlatılan konulara hakim olduklarını, derslerde kendilerine karşı adil davrandıklarını, ders öncesinde ve sonrasında onlarla rahatça iletişim kurabildiklerini savunan muhasebe ve vergi programı öğrencileri, bu olumlu görüşlerine rağmen, öğretim elemanları tarafından derslerin monoton anlatıldığı görüşünde birleşmiştir.

Meslek yüksekokulları ile iş dünyası arasında sürdürülebilir bir işbirliği sağlanması meslek yüksekokullarının temel amaçlarından biridir. Bu görüş tüm kesimlerde olduğu gibi öğrencilerde de yüksek oranda kabul görmüştür. Öğrenciler, meslek yüksekokulları tarafından işletmelerin ziyaret edilerek uygulamaların yerinde görülmesini istemişler, meslek mensuplarının muhasebe alanıyla ilgili seminer vermelerini de eğitimleri açısından gerekli görmüşlerdir. "*İşletmeler ziyaret edilerek uygulamalar yakından izlenmektedir, Muhasebe konusu hem uygulamayı hem de kuramı içerdiğinden uygulamacılar derslerimize gelerek bizleri bilgilendirmektedir, Muhasebe mesleğinin durumu ve geleceğine yönelik konferans ve sempozyumlar yeterince düzenlenmektedir"* sorularından alınan düşük ortalamalı cevaplar bu çıkarıma sebep olmakta ve bu konudaki eksiklikleri ortaya koymaktadır.

Son olarak muhasebe ve vergi uygulamaları programlarında öğrenim gören öğrencilerin muhasebe alanıyla ilgili gelişmeleri yakından takip ettikleri ve muhasebe meslek mensubu olabilmek için ilgili bölüm mezunu olmanın kendilerine avantaj sağlayacağını öngördükleri saptanmıştır. Fakat öğrencilerin, mezun olması durumunda girilebilecek Dikey Geçiş Sınavı, Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavir Staja Başlama, Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavir Yeterlilik Sınavı gibi sınavlara hazırlık için okulun verdiği bilgilerin yeterli olmadığı da öğrenciler tarafından ifade edilmiştir.

Özetle muhasebe programlarında verilen muhasebe eğitiminin değerlendirilmesi amacıyla yapılan çalışmadan öğrencilerin genel olarak; aldıkları eğitimden, ders içeriklerinden, ders sayılarından, verilen muhasebe eğitimiyle ilgili verilen teorik bilgilerin yeterliliğinden, öğretim

elemanlarının derse yönelik hazırlık ve öğrencilere yönelik tutumlarından, okul içersinde yapılan sınavlardaki prosedürlerden, derslerin işlenişi için gerekli olan kitap, araç-gereç gibi materyallerden memnun oldukları ve aldıkları eğitimi yeterli gördükleri sonucuna varılmıştır. Bunlara rağmen, derslerin monoton geçmesi, alınan yabancı dil eğitiminin yetersiz oluşu, verilen eğitimin iş dünyası için yeterli ama sınavlar için yetersiz oluşu, işletmelerle işbirliği kurulması ve sürekli ziyaretlerle alınan bilgilerin pratiğe dökülmesinde eksik kalınması, meslek mensuplarının verdikleri seminer, konferans gibi eğitimlerin yetersiz kalması gibi eksiklikler de öğrenciler tarafından ortaya konmuştur.

Bu çalışmanın sadece bir üniversite ile sınırlı kaldığı düşünüldüğünde bundan sonra yapılacak çalışmalarda araştırmacılara, daha fazla üniversitede uygulanarak ortaya konacak sonuçların karşılaştırmalı olarak ele alınması ve daha genellenebilir sonuçlara ulaşılmasının mümkün olabileceği önerilmektedir. Buna ek olarak araştırmacılara özellikle meslek yüksekokulları- iş dünyası birlikteliğini ortaya koyabilecek, her iki tarafın da eksikliklerini belirtip çözüm yolları üretebilecek çalışmalar yapması tavsiye edilmektedir.

REFERANSLAR

Albez, A., ve Bilici, N. (2012). Meslek yüksekokulları muhasebe öğrencilerinin mesleğe bakışları: Atatürk Üniversitesi'nde bir araştırma'. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 16(3), 383–398.

AL-Khadashı, H. A., ve AL-Beshtawı, S. (2009). "Attitudes toward learning accounting by computers: The impact on perceived skills". Journal of Accounting and Taxation, 1(1), 001–007.

Büte, M. (2010). "Meslek yüksekokulu yöneticilerinin kişisel ve örgütsel vizyonları". *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 24(4), 175–193.

Cheng, K. (2007). "The curriculum design in universities from the perspective of providers in accounting education". *Education*, 127(4), 581–590.

Çukacı, Y., ve Elagöz, İ. (2006). "Muhasebe derslerinde kullanılan öğretim yöntemleri ile öğrenme stillerinin ilişkisinin ortaya konulması ve Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde bir uygulama". D.E.Ü.İ.İ.B.F.Dergisi 21(1), 147–164.

Dinç, E. (2008). Meslek seçiminde etkili olan faktörlerin incelenmesi: meslek yüksekokulu muhasebe programı öğrencileri üzerine bir araştırma'. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(2), 90–106.

Gençoğlu, Ü. İ. ve İşseveroğlu, G. (2010). Türkiye'de meslek yüksekokullarındaki eğitimin muhasebe mesleğine katkısı üzerine bir araştırma. Muhasebe ve Finansman Dergisi, (47), 28–40.

Gönen, S. (2016). Önlisans düzeyinde eğitim gören öğrencilerin muhasebe eğitiminden beklentilere yönelik İzmir ve Denizli illerinde bir araştırma. *Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi*, 8(2), 67–78.

Tepeli.,Y., ve Kayıhan.,B. (2015). Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin muhasebe mesleğine bakış açılarının değerlendirilmesi: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi örneği. Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, (10), 487–502.

Kutluk, F., Angay, A., Terzioğlu, M., ve Ağyar, E. (2011). Öğrencilerin muhasebe öğretim elemanlarından beklentileri üzerine bir araştırma. Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi, 13(2), 77–98.

Orhan, S., ve Tazegül, A. (2013). Muhasebe öğretim programının öğrencilerin görüşmelerine göre değerlendirilmesi: meslek yüksekokullarında bir uygulama. Mesleki Bilimler Dergisi, 2(1), 16–34.

Otlu, F., Durmuş, A.F. ve Solak, B. (2012), Meslek yüksekokulları muhasebe ve vergi bölümlerindeki muhasebe eğitimi ve bölümün geleceği hakkında bir araştırma: Malatya Meslek Yüksekokulu uygulaması. Muhasebe ve Finansman Dergisi, (55), 35–50.

Önal S., ve Apaydın, F. (1999). "Yeni teknolojik gelişmelerin muhasebe öğretimi üzerine etkileri". *Türkiye XVIII. Muhasebe Eğitimi Sempozyumu*, Muğla.

Şahin, İ., ve Fındık, T. (2008). Türkiye'de mesleki ve teknik eğitim: mevcut durum, sorunlar ve çözüm önerileri, TSA, 12 (3), 65–86.

Tekşen, Ö., Tekin, M., ve Gençtürk, M. (2010). Muhasebe eğitiminin değerlendirilmesi: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'ne bağlı meslek yüksekokulları öğrencileri üzerine bir araştırma. Muhasebe ve Finansman Dergisi, (46), 100–112.

Yücenurşen, M., Bezirci, M., Özpeynirci, R., ve Peker, A. A. (2016). Muhasebe eğitimi ve kalite boyutları: Türkiye alan araştırması. International Journal of Human Sciences, 13(1), 296–308.

Zaif, F., ve Ayanoğlu Y. (2007). Muhasebe eğitiminde kalitenin arttırılmasında ders programlarının önemi: Türkiye'de bir inceleme, Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 9(1), 115–136.

Zamanıanfar, L., ve Monasojdehe, E. (2014). Accounting education and expectation of accounting professionals". Indian Journal of Fundamental and Applied Life Sciences, 4(1), 298–305.